

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC THỂ CHẤT THEO DỰ ÁN CHO TRẺ MẪU GIÁO 5-6 TUỔI TẠI CÁC TRƯỜNG MẦM NON THÀNH PHỐ MỸ THO, TỈNH TIỀN GIANG

Nguyễn Kim Ngọc Đỗ
Trường Đại học Trà Vinh

Tóm tắt: Từ kết quả nghiên cứu đề tài khoa học, tác giả trình bày một số vấn đề về Tổ chức hoạt động giáo dục thể chất theo dự án cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi tại các trường mầm non thành phố Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang; qua đó đề xuất một số biện pháp.

Từ khóa: Tổ chức hoạt động giáo dục thể chất, theo dự án, trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi, trường mầm non thành phố Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang

ORGANIZING PHYSICAL EDUCATION ACTIVITIES BY PROJECT FOR 5-6 YEAR OLD PRESCHOOLERS AT KINDERGARTEN IN MY THO CITY, TIEN GIANG PROVINCE

Nguyen Kim Ngoc Do
Tra Vinh University

Abstract: From the results of the scientific research, the author presents some issues on Organizing physical education activities by project for 5-6 year old preschoolers at kindergartens in My Tho city, Tien Giang province; thereby proposing some measures.

Keywords: Organizing physical education activities, by project, 5-6 year old preschoolers, kindergartens in My Tho city, Tien Giang province

Nhận bài: 19/05/2025

Phản biện: 20/06/2025

Duyệt đăng: 24/06/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Phương pháp giáo dục theo dự án là hình thức giáo dục tích cực, giúp trẻ tham gia vào các hoạt động có mục tiêu rõ ràng, mang tính trải nghiệm, khám phá và giải quyết vấn đề. Việc áp dụng phương pháp này trong giáo dục thể chất không chỉ khuyến khích trẻ tích cực vận động mà còn phát triển kỹ năng sống, tư duy sáng tạo và khả năng giải quyết vấn đề, góp phần phát triển toàn diện. Tại thành phố Mỹ Tho, việc đổi mới tổ chức giáo dục thể chất trong các trường mầm non là cần thiết để nâng cao chất lượng chăm sóc - giáo dục trẻ. Tuy nhiên, thực trạng cho thấy phần lớn các hoạt động thể chất còn mang tính truyền thống, thiếu linh hoạt, chưa phát huy vai trò chủ động của trẻ và chưa tích hợp các yếu tố khám phá, trải nghiệm. Giáo viên gặp khó khăn do thiếu kỹ năng tổ chức theo dự án, thiếu tài liệu và điều kiện

cơ sở vật chất hạn chế. Do đó, nghiên cứu đề tài “Tổ chức hoạt động giáo dục thể chất theo dự án cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi tại các trường mầm non thành phố Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang” là cần thiết, nhằm làm rõ cơ sở lý luận, thực tiễn và đề xuất các biện pháp khả thi để nâng cao chất lượng giáo dục thể chất trong giai đoạn hiện nay.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Mô tả quá trình tổ chức khảo sát thực trạng

Để đánh giá thực trạng tổ chức hoạt động giáo dục thể chất theo dự án cho trẻ 5-6 tuổi tại các trường mầm non thành phố Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang, bằng phiếu hỏi. Từ đó tìm ra những mặt hạn chế, nguyên nhân hạn chế để đề xuất hướng khắc phục đồng thời phát huy những điểm mạnh đang có

Tác giả tiến hành khảo sát dựa trên các tiêu chí chọn mẫu và được sự chấp nhận tham gia khảo sát với các khách thể cụ thể như sau:

Bảng. Khách thể khảo sát là giáo viên và cán bộ quản lý

STT	Tên trường	Số lượng tham gia khảo sát	
		Số GVMN	Số CBQL
1	Trường Mầm non Sao Sáng	25	2
2	Trường Mầm non Hướng Dương	17	2
3	Trường Mầm non Hoa Hồng	21	2
4	Trường Mầm non Sao Mai	12	2
Tổng số		75	8

Tác giả tiến hành khảo sát thực trạng theo 4 bước:

- + Bước 1: Xây dựng bảng hỏi theo mục đích và nội dung đã đề ra.
- + Bước 2: Phát bảng hỏi cho GVMN và CBQL
- + Bước 3: Thu bảng hỏi và xử lý số liệu.
- + Bước 4: Phân tích định lượng và định tính.

2.2. Đánh giá chung về thực trạng tổ chức hoạt động giáo dục thể chất theo dự án cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi tại các trường mầm non thành phố Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang

Sau khi xử lý kết quả khảo sát, tác giả có nhận xét đánh giá chung như sau:

- Đa số giáo viên và cán bộ quản lý có nhận thức tích cực về tầm quan trọng của tổ chức hoạt động giáo dục thể chất theo dự án, với trên 92% đánh giá là "rất cần thiết".

- Cơ sở vật chất tại các trường khảo sát, đặc biệt ở khu vực trung tâm như trường Hướng Dương, được trang bị khá đầy đủ các dụng cụ hỗ trợ vận động, không gian hoạt động ngoài trời đảm bảo yêu cầu.

- Các phương pháp (PP) tổ chức hoạt động như thực hành - trải nghiệm, dạy học trực quan, giáo dục cảm xúc được giáo viên đánh giá cao và áp dụng khá đồng bộ.

- Một số giáo viên bước đầu đã tích hợp các nội dung giáo dục dinh dưỡng, vệ sinh cá nhân vào hoạt động thể chất, giúp trẻ phát triển (PT) toàn diện hơn.

Tuy nhiên, vẫn còn một bộ phận giáo viên (khoảng 7%) chưa nhận thức đúng về vai trò của giáo dục thể chất (GDTC) theo dự án, cho rằng phương pháp (PP) này lỗi thời so với các xu hướng mới như STEAM, Reggio, Montessori. Nhiều giáo viên chưa khai thác hết các tình huống thực tiễn để tổ chức hoạt động GDTC linh hoạt, chưa quan tâm hướng dẫn cá nhân trẻ, dẫn đến một số trẻ không hứng thú tham gia, thể hiện sự thụ động, thiếu thoải mái. Các kỹ năng xã hội, cảm xúc và sáng tạo của trẻ còn yếu, thể hiện qua ĐTB thấp hơn so với kỹ năng vận động. Điều này cho thấy hoạt động GDTC hiện tại còn nặng về rèn luyện thể lực, nhẹ về phát triển kỹ năng mềm.

Nguyên nhân là chưa có tài liệu, chương trình hướng dẫn chính thống về tổ chức hoạt động GDTC theo dự án cho giáo viên (GV) chi tiết nhất là xử lý tình huống thể chất. Xu hướng phụ huynh hiện nay thiên về cho trẻ hoạt động trong môi trường máy lạnh, ít khuyến khích trẻ vận động ngoài trời thích nghi khí hậu. Mặt khác giáo viên chưa được bồi dưỡng sâu về đặc điểm tâm sinh lý lứa tuổi 5-6 và nguyên lý GDTC hiện đại. Sĩ số lớp đông (35-40 trẻ) khiến GV ngại tổ chức GDTC cá nhân hay nhóm nhỏ do lo ngại khó quản lý. Thời gian quy định cho hoạt động (30 phút)

còn hạn chế, chưa đáp ứng nhu cầu vận động của trẻ ngoài sân trường.

Từ kết quả khảo sát thực trạng nêu trên, tác giả rút ra một số phát hiện quan trọng sau:

Thứ nhất, nhận thức của CBQL và GV về tầm quan trọng của hoạt động GDTC theo dự án là khá cao, với tỷ lệ đồng thuận trên 92%. Tuy nhiên, nhận thức này chưa đồng đều ở tất cả các mục tiêu. Điều này phản ánh xu hướng tổ chức hoạt động GDTC hiện còn nghiêng về rèn luyện thể lực thuần túy, chưa phát huy đầy đủ vai trò của hoạt động vận động trong phát triển toàn diện một cách linh hoạt sáng tạo cho trẻ như vận động ngay lớp học sau giờ viết chữ, vận động tinh các góc chơi, và khi vệ sinh phụ vụ giờ ăn...vv

Thứ hai, PP tổ chức hoạt động GDTC bước đầu được đổi mới, theo hướng tăng cường thực hành, dạy học trực quan, kết hợp giáo dục dinh dưỡng và sức khỏe. Tuy nhiên, kỹ năng tổ chức hoạt động bằng ngôn ngữ (hướng dẫn, giải thích) của giáo viên còn hạn chế, dẫn đến hiệu quả tổ chức chưa đồng đều. Bên cạnh đó, một số GV chưa khai thác tối đa các tình huống thực tiễn, dẫn đến trẻ chưa thực sự gây hứng thú, tích cực tham gia hoạt động TC.

Thứ ba, điều kiện thực tiễn tổ chức hoạt động GDTC còn nhiều khó khăn. Các yếu tố như không gian vận động hạn chế, sĩ số lớp đông, thời lượng tổ chức ngắn, cùng với quan niệm phụ huynh thiên về các PP giáo dục hiện đại trong môi trường tĩnh mát lạnh, đã ảnh hưởng đáng kể đến hiệu quả tổ chức hoạt động giáo dục thể chất theo hướng hào mình vào thiên nhiên.

Để khắc phục những hạn chế trên, đề tài đề xuất một số định hướng sau:

Đổi mới nội dung và phương pháp tổ chức hoạt động giáo dục thể chất theo dự án, trong đó chú trọng phát triển đồng bộ các kỹ năng vận động, xã hội, cảm xúc và sáng tạo cho trẻ. Tăng cường các hoạt động vận động cá nhân, nhóm nhỏ, trò chơi sáng tạo, nhằm PTTD năng lực của trẻ.

Tăng cường đầu tư cơ sở vật chất, mở rộng không gian vận động ngoài trời, nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho trẻ được vận động tự do, sáng tạo, hứng thú ngoại sân. Đồng thời, cần tuyên truyền, nâng cao nhận thức phụ huynh về vai trò quan trọng của hoạt động TC ngoài trời, tinh thần và sức bền kháng cho trẻ.

2.3. Đề xuất một số biện pháp tổ chức hoạt động giáo dục thể chất theo dự án cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi tại các trường mầm non thành phố Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang

Biện pháp 1: Xây dựng môi trường hoạt động thể chất đa dạng và phong phú.

Tạo điều kiện thuận lợi để trẻ MG 5-6 tuổi được vận động tích cực trong một môi trường đa dạng hấp dẫn và an toàn, qua đó PTĐT về thể chất, tinh thần và kỹ năng XH. Cụ thể:

- Phát triển TC giúp tăng cường khả năng chạy bộ, rèn luyện sức bền, sự dẻo dai linh hoạt và kỹ năng phối hợp tay mắt thông qua các hoạt động vận động TC trong môi trường mở.

- Kích thích thú vận động: Tạo cho trẻ niềm vui, sự ngẫu nhiên khi tham gia hoạt động thể chất thông qua không gian vận động phong phú, sáng tạo.

- Hình thành thói quen vận động cực: Giúp trẻ hình thành thói quen vận động hàng ngày, nâng cao sức khỏe và tăng cường thể lực.

- Phát triển kỹ năng xã hội: Tạo cơ hội cho trẻ giao tiếp, hợp tác, chia sẻ với bạn bè trong môi trường vận động chung.

- Bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa địa phương: Gắn kết các hoạt động vận động với trò chơi dân gian, trò chơi truyền thống, giúp trẻ thêm tự hào và yêu quê hương.

Sử dụng hiệu quả sân trường, phòng tập, khu vui chơi ngoài trời. Tạo ra các góc vận động trong lớp học (ví dụ: góc bò trườn, góc nhảy lò cò, góc ném bóng...). Tổ chức các buổi hoạt động tại các địa điểm công cộng (công viên, khu du lịch...) có không gian phù hợp.

Chuẩn bị các dụng cụ tập luyện phù hợp với lứa tuổi (bóng, vòng, cờ, dây nhảy, xà đơn, xà kép, cầu thăng bằng...). Tạo ra các đồ dùng tự tạo từ vật liệu tái chế (chai nhựa, hộp giấy, lốp xe, ống nước...) để tăng tính sáng tạo và tiết kiệm. Sử dụng hình ảnh, video, âm nhạc có liên quan đến chủ đề dự án.

Thiết kế các khu vực vui chơi vận động: Khu vượt chướng ngại vật mô phỏng các hoạt động trên sông Tiền (bò chui qua hầm, đi trên cầu khỉ, nhảy qua chướng ngại vật). Khu trò chơi vận động theo chủ đề (ví dụ: khu "vườn cây ăn trái" với các trò chơi liên quan đến việc hái, vận chuyển trái cây...). Góc "thể dục nhịp điệu" với các bài tập đơn giản, vui nhộn.

Tuyên truyền, vận động: Tuyên truyền, vận động phụ huynh quan tâm đến việc giáo dục thể chất cho trẻ. Hướng dẫn phụ huynh các bài tập, trò chơi đơn giản để trẻ có thể vận động tại nhà. Mời phụ huynh tham gia các hoạt động thể chất của trường. Sử dụng các nguồn lực của cộng đồng (sân vận động, nhà thi đấu, các câu lạc bộ thể thao...) để tổ chức các hoạt động thể chất. Mời các chuyên gia về thể thao, y tế đến tư vấn và hỗ trợ cho các hoạt động. Tuyên truyền, quảng bá: Tuyên truyền, quảng bá về các hoạt động giáo dục thể chất của trường để thu hút sự quan tâm của cộng đồng.

Biện pháp 2: Xây dựng các hoạt động dự án đa dạng, sáng tạo và gắn liền với địa phương

Mục đích của biện pháp này là PTĐT cho trẻ MG 5-6 tuổi thông qua việc tổ chức các hoạt động GDTC theo dự án, đa dạng, sáng tạo và gắn liền với văn hóa, môi trường địa phương. Cụ thể:

- Phát triển TC: qua đó tăng cường sức mạnh, sự dẻo dai, khả năng phối hợp vận động; hình thành thói quen vận động tích cực, góp phần nâng cao sức khỏe, sức đề kháng cho trẻ với khí hậu biến đổi.

- PT nhận thức: Giúp trẻ mở rộng hiểu biết hơn về môi trường sống của con người, văn hóa, lịch sử của địa phương nơi mình sinh ra; tích hợp kiến thức từ các lĩnh vực khác (PTTM- PNNT- PTNN...) vào các hoạt động thể chất.

- Phát triển KNXH: Rèn luyện khả năng hợp tác với nhau, làm việc nhóm nhỏ đến lớn, giao tiếp và giải quyết tình huống từ đơn giản đến phức tạp trong các hoạt động vận động, góp phần hình thành kỹ năng sống cần thiết cho trẻ trong tương lai.

- Phát triển tư duy sáng tạo cho trẻ nhằm khuyến khích trẻ tự do khám phá, đặt câu hỏi, tìm tòi, sáng tạo trong quá trình tham gia các hoạt động vận động tinh và VĐCB; phát huy trí tưởng tượng và khả năng giải quyết vấn đề từ dễ tới khó khi thực hiện trải nghiệm các VĐTC.

- Phát triển thẩm mỹ và TCXH: Giúp trẻ cảm nhận vẻ đẹp của thiên nhiên, thi lễ nghi biến đổi khí hậu, vẻ đẹp của con người, các giá trị văn hóa địa phương gần gũi; hình thành thái độ trân trọng và tự hào về truyền thống quê hương mình. Thông qua việc thực hiện biện pháp này, trẻ không chỉ được rèn luyện TC mà còn được nuôi dưỡng các năng lực NT, cảm xúc, xã hội và thẩm mỹ, phù hợp với mục tiêu giáo dục toàn diện trong Chương trình GDMN hiện hành, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục TC tại các trường mầm non thành phố Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang.

Nội dung của biện pháp "Xây dựng các hoạt động DA đa dạng, sáng tạo và gắn liền với địa phương" trong việc tổ chức hoạt động GDTC theo dự án cho MG 5-6 tuổi tại các trường MN thành phố Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang bao gồm các hoạt động đa dạng và phong phú, được thiết kế để đáp ứng các mục tiêu GD và phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý của trẻ ở lứa tuổi này.

Biện pháp 3. Tăng cường sự phối hợp giữa nhà trường, gia đình và cộng đồng.

Xây dựng sự đồng thuận và huy động sức mạnh tổng hợp của gia đình, nhà trường và cộng đồng trong tổ chức hoạt động giáo dục thể chất cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi, thúc đẩy nâng cao hiệu quả và tính bền vững của hoạt động. Cụ thể:

Nâng cao nhận thức phụ huynh: Giúp cha mẹ hiểu đúng về vai trò quan trọng của giáo dục thể chất nhằm phát triển toàn diện của trẻ.

Huy động nguồn lực cộng đồng: Gọi sự hỗ trợ về cơ sở vật chất, không gian vận động, sử dụng công cụ chất liệu từ các tổ chức, cá nhân trong cộng đồng.

Tăng cường sự phối hợp giữa giáo viên và phụ huynh: Đảm bảo sự thống nhất trong cách tổ chức hoạt động vận động ở trường và ở nhà, giúp trẻ được vận động thường xuyên, liên tục.

Phát triển kỹ năng xã hội và tinh thần cộng đồng cho trẻ: Thông qua các hoạt động gắn kết giữa nhà trường và cộng đồng, trẻ học được cách hợp tác, chia sẻ và xây dựng tinh thần đồng đội.

Góp phần bảo tồn giá trị truyền thống văn hóa hóa : Kết nối các hoạt động vận động với các lễ hội, sự kiện cộng đồng địa phương, giúp trẻ hiểu và yêu thích văn hóa dân gian của quê hương.

Biện pháp 4: Đánh giá và điều chỉnh dự án

Qua công tác đánh giá và điều chỉnh dự án giúp Hiệu trưởng xác định mức độ thành công của dự án trong việc đạt được các mục tiêu đã đề ra liên quan đến việc cải thiện hoạt động giáo dục thể chất cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi. Điều này bao gồm đánh giá về sự thay đổi trong kỹ năng vận động, thể chất, sự hứng thú và tham gia của trẻ, cũng như các yếu tố khác liên quan. Qua đánh giá phân tích và làm rõ những khía cạnh của dự án hoạt động tốt và những lĩnh vực cần cải thiện. Điều này giúp xác định các yếu tố thành công, các rào cản, và những vấn đề phát sinh trong quá trình triển khai dự án. Dựa trên kết quả đánh giá, đề xuất và thực hiện các điều chỉnh cần thiết để nâng cao chất lượng và hiệu quả của dự án. Các điều chỉnh có thể liên quan đến nội dung, phương pháp giảng dạy, tài liệu, cơ sở vật chất, và các yếu tố khác. Từ đó kịp thời xây dựng các biện pháp để duy trì và phát triển những kết quả tích cực của dự án trong tương lai. Điều này bao gồm việc tạo ra các hướng dẫn, quy trình, và nguồn lực cần thiết để đảm bảo

dự án tiếp tục mang lại lợi ích cho trẻ mẫu giáo.

Ghi lại những bài học kinh nghiệm và chia sẻ chúng với các trường mầm non khác, cũng như các bên liên quan, để tạo ra sự lan tỏa và cải thiện chung trong lĩnh vực giáo dục thể chất. Nâng cao tinh thần trách nhiệm của họ đối với công việc, đảm bảo sự phát triển chất lượng hướng đến sự thành công của dự án.

Quản lý mọi nguồn thông tin, sự phát triển của trẻ một cách chính xác và luôn cập nhật kịp thời trong từng giai đoạn phát triển. Kiểm tra công tác đánh giá trẻ hằng ngày, cuối giai đoạn, cuối năm học của GVMN cụ thể: Kiểm tra kế hoạch hằng ngày, kiểm tra việc thực hiện công tác đánh giá trẻ, kiểm tra hồ sơ sổ sách kết quả đánh giá trẻ, tiêu chí, công cụ đánh giá trẻ hằng ngày, học kỳ, cuối năm.

III.KẾT LUẬN

Bài viết cho thấy đội ngũ cán bộ quản lý và giáo viên tại các trường mầm non thành phố Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang đã nhận thức được vai trò của việc tổ chức hoạt động giáo dục thể chất theo dự án cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi và đạt được một số kết quả ban đầu. Tuy nhiên, quá trình triển khai vẫn còn nhiều hạn chế như không gian vận động hạn chế, nội dung hoạt động đơn điệu, sự phối hợp giữa nhà trường – gia đình – cộng đồng chưa đồng bộ và thiếu đa dạng. Từ thực trạng đó, tác giả đã phân tích nguyên nhân và đề xuất 4 biện pháp khả thi nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động giáo dục thể chất theo dự án. Bên cạnh đó, bài viết cũng đưa ra các khuyến nghị: (1) Với các trường mầm non, cần xây dựng kế hoạch tổ chức phù hợp với điều kiện thực tế, tăng cường phối hợp và huy động nguồn lực cộng đồng; (2) Với giáo viên, cần nâng cao nhận thức, đổi mới phương pháp và đa dạng hình thức tổ chức nhằm tạo hứng thú cho trẻ; (3) Với phụ huynh, cần đồng thuận và tạo điều kiện cho trẻ vận động tại nhà và trong cộng đồng, góp phần hình thành thói quen vận động tích cực.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Quốc hội, *Luật Giáo dục (sửa đổi bổ sung 2019)*
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo, Chương trình GDMN kèm theo Thông tư 17/2009/TT-BGDĐT, được sửa đổi bổ sung lần thứ 1 theo Thông tư 28/2016/TT-BGDĐT ban hành ngày 30/12/2016 và bổ sung sửa đổi bổ sung lần thứ 2 tại Thông tư 51/2020/TT-BGDĐT ban hành ngày 31/12/2020
3. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2020), Điều lệ trường mầm non (Thông tư số 52/2021/TT-BGDĐT).
4. Bộ Giáo dục và Đào tạo, *Chuẩn nghề nghiệp GVMN* (Thông tư số 50/2021/TT-BGDĐT).
5. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2010). *Bộ chuẩn phát triển trẻ em 5 tuổi*.